

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IX kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM-10-101-20

Druk nr 772

Warszawa, 25 listopada 2020 r.

Pani
Elżbieta Witek
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowna Pani Marszałek,

na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Jednocześnie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister – Członek Rady Ministrów Łukasz Schreiber.

Z poważaniem

Mateusz Morawiecki

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw¹⁾

Art. 1. W ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842 i ...) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) po art. 4h dodaje się art. 4ha i art. 4hb w brzmieniu:

„Art. 4ha. 1. W okresie ogłoszenia stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, pracownicy i inne osoby zatrudnione, poddane obowiązkowej izolacji w warunkach domowych, mogą, za zgodą pracodawcy albo zatrudniającego, świadczyć w trybie pracy zdalnej pracę określoną w umowie i otrzymywać z tego tytułu wynagrodzenie. Do warunków świadczenia pracy stosuje się przepisy art. 3 ust. 3–8.

2. W przypadku świadczenia pracy w trakcie izolacji w warunkach domowych, o której mowa w ust. 1, nie przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa w art. 92 ustawy z dnia 1974 r. – Kodeks pracy, ani świadczenie pieniężne z tytułu choroby.

Art. 4hb. Za okres nieświadczenia pracy w trakcie kwarantanny albo izolacji w warunkach domowych przysługuje wynagrodzenie, o którym mowa w art. 92 ustawy z dnia 1974 r. – Kodeks pracy, albo świadczenie pieniężne z tytułu choroby.”;

- 2) w art. 12a w ust. 1 uchyla się pkt 3;
3) art. 15zzzy otrzymuje brzmienie:

¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego, ustawę z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni oraz ustawę z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

„Art. 15zzzy. 1. W okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia 28 lutego 2021 r., zawiesza się przeprowadzanie badań lekarskich i psychologicznych:

- 1) osób ubiegających się o zachowanie ważności licencji maszynisty, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22a ust. 11 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;
- 2) osób ubiegających się o zachowanie ważności świadectwa maszynisty, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22b ust. 22 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;
- 3) pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22d ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;
- 4) pracowników zatrudnionych na stanowisku zwrotniczego, o którym mowa w art. 22d ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym;
- 5) funkcjonariuszy straży ochrony kolei, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 59 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym.

2. W przypadku gdy ważność badań lekarskich i psychologicznych, o których mowa w ust. 1, upływa w okresie od dnia 14 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., ważność tych badań ulega przedłużeniu do dnia upływu 12 miesięcy od dnia utraty ich ważności.”;

- 4) w art. 15 zzzz¹ w części wspólnej wyrazy „90 dni” zastępuje się wyrazami „180 dni”;
- 5) art. 15zzzz otrzymuje brzmienie:

„Art. 15zzzz. W przypadku gdy w okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii upływa termin przeprowadzenia:

- 1) szkoleń oraz okresowych sprawdzianów wiedzy i umiejętności maszynistów, o których mowa w art. 22b ust. 7 i ust. 21 pkt 4 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,
- 2) szkoleń dla pracowników kolejowych z zakresu kierowania ruchem, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – Prawo o ruchu drogowym,
- 3) szkoleń dla pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem

- określonych rodzajów pojazdów kolejowych, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 22d ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,
- 4) szkoleń dla pracowników zatrudnionych na stanowisku zwrotniczego, o którym mowa w art. 22d ust. 1 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym,
 - 5) szkoleń dla funkcjonariuszy straży ochrony kolei, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 59 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym

– a szkolenia i sprawdziany te nie zostały przeprowadzone w tym okresie, dotychczasowe szkolenie albo sprawdzian zachowuje ważność do dnia upływu 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później.”;

6) w art. 15zzzza:

- a) uchyla się ust. 1,
- b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W przypadku gdy termin przeprowadzenia egzaminu okresowego, o którym mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 22d ust. 3 ustawy z dnia 28 marca 2003 r. o transporcie kolejowym, przypada w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, a egzamin ten nie został przeprowadzony w tym okresie, termin przeprowadzenia tego egzaminu ulega przedłużeniu do dnia upływu 180 dni od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, w zależności od tego, który z nich zostanie odwołany później.”.

Art. 2. W ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232 oraz z 2020 r. poz. 568) w art. 27 uchyla się ust. 2a i 2b.

Art. 3. W ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2019 r. poz. 466) po art. 17 dodaje się art. 17a w brzmieniu:

„Art. 17a. W dniu 6 grudnia 2020 r. zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje.”.

Art. 4. W ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19,

innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, 695, 1086, 1262, 1478 i 1747) uchyla się art. 85.

Art. 5. Ustawa wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych wprowadza zmiany w następujących ustawach:

- 1) ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych (Dz. U. poz. 1842, z późn. zm.);
- 2) ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2232, z późn. zm.);
- 3) ustawie z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni (Dz. U. z 2019 r. poz. 466);
- 4) ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.).

Istotą zmiany wprowadzanej w ustawie z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, polegającej na dodaniu art. 4ha, jest stworzenie podstawy prawnej pozwalającej pracownikowi lub innej osobie zatrudnionej, przebywającej w izolacji w warunkach domowych w związku z pozytywnym wynikiem testu na obecność wirusa SARS-CoV-2, na wykonywanie pracy zdalnej (art. 1 pkt 1). Możliwość taka została przewidziana w dodawanym, na mocy art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 28 października 2020 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z przeciwdziałaniem sytuacjom kryzysowym związanym z wystąpieniem COVID-19, do ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, art. 4h w odniesieniu do kwarantanny.

Izolację stosuje się wobec osób, co do których wiadomo, że są zakażone wirusem SARS-CoV-2. Ma ona na celu odosobnienie osób chorych od osób zdrowych. Izolacja pozwala na obserwację oraz leczenie osób chorych. Osoby izolowane mogą pozostawać pod opieką w swoich domach, w szpitalach lub innych wyznaczonych placówkach (tzw. izolatoriach). Co istotne, izolowana osoba zakażona nie zawsze jest tzw. „osobą objawową”, co oznacza, że nie stwierdza się u niej jakichkolwiek objawów choroby zakaźnej lub przebieg choroby jest

skąpoobjawowy. Jak pokazują dostępne dane, koronawirus u dużej liczby chorych przebiega bezobjawowo. Okoliczności te uzasadniają wprowadzenie możliwości wykonywania przez takie osoby pracy zdalnej, za zgodą pracodawcy, przy zachowaniu reżimu sanitarnego.

Ponadto należy zwrócić uwagę, że liczba zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w Rzeczypospolitej Polskiej może skutkować deficytem pracowników w zakładach pracy, a przez to zagrażać utrzymaniu ciągłości ich działania. Zarówno pracodawcy prywatni, jak i podmioty publiczne, mogą stanąć przed zagrożeniem ograniczenia bądź, w najgorszym przypadku – utraty możliwości realizacji swoich zadań, z uwagi na zwiększającą się liczbę pracowników przebywających na kwarantannie lub w izolacji w warunkach domowych.

Mając na uwadze powyższe oraz okoliczność, iż ustawodawca uregulował omawianą kwestię w przypadku kwarantanny, proponuje się wprowadzenie analogicznego rozwiązania umożliwiającego pracownikom objętym izolacją w warunkach domowych, którzy nie przejawiają symptomów choroby COVID-19 bądź objawy tej choroby mają łagodny przebieg, wykonywanie pracy zdalnej. W przypadku pogorszenia stanu zdrowia pracownika w okresie świadczenia przez niego pracy zdalnej podczas izolacji w warunkach domowych, uzyska on prawo do wynagrodzenia chorobowego, o którym mowa w art. 92 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy, albo do świadczenia pieniężnego z tytułu choroby za pozostały okres przebywania w izolacji w warunkach domowych, w trakcie którego nie świadczy pracy zdalnej. W celu ujednolicenia projektowanych rozwiązań projektowanym art. 4hb uregulowano kwestie świadczeń przysługujących w trakcie nieświadczenia pracy w okresie kwarantanny, jak również w okresie izolacji w warunkach domowych.

W zmianach zawartych w art. 1 pkt 2–6 proponuje się natomiast umożliwienie przeprowadzania zawieszonych dotychczas badań lekarskich i psychologicznych, szkoleń i sprawdzianów wiedzy maszynistów oraz egzaminów okresowych, o których mowa w § 42 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 30 grudnia 2014 r. w sprawie pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych (Dz. U. z 2015 r. poz. 46), przez uchylenie w art. 12a w ust. 1 pkt 3 oraz zmianę brzmienia art. 15zzzy, art. 15zzzy¹, art. 15zzzz i art. 15zzzza, w taki sposób, aby umożliwić prowadzenie ww. badań, szkoleń, i egzaminów okresowych przez właściwy ośrodek kolejowej medycyny pracy, ośrodek szkolenia lub przedsiębiorcę.

Zaproponowane zmiany spowodują, że od dnia wejścia w życie nowelizacji umożliwiające zostanie prowadzenie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o uzyskanie licencji lub świadectwa maszynisty.

Ponadto od dnia 1 marca 2021 r. będzie można przeprowadzać badania lekarskie i psychologiczne osób ubiegających się o zachowanie ważności licencji lub świadectwa maszynisty, pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych, pracowników zatrudnionych na stanowisku zwrotniczego oraz funkcjonariuszy straży ochrony kolei.

Jednocześnie w przypadku, gdy ważność ww. badań lekarskich i psychologicznych upłynęłaby w okresie od dnia 14 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., ulegnie ona przedłużeniu o rok.

Zaproponowany mechanizm pozwoli na usprawnienie przeprowadzania przez Kolejową Medycynę Pracy niezbędnych badań zarówno w okresie trwania epidemii, jak i po jej zakończeniu. W pierwszej kolejności badaniom będą poddawane osoby ubiegające się o uzyskanie licencji bądź świadectwa maszynisty, co pozwoli na stały dopływ nowych kandydatów do zawodu maszynisty. Natomiast od dnia 1 marca 2021 r. przywrócone będą badania dla maszynistów, którzy obowiązani są ponowić badania. Proponowane wydłużenie wynika z analiz przeprowadzonych przez Kolejową Medycynę Pracy, dotyczących możliwości wykonania zawieszonych ustawowo badań lekarskich i psychologicznych po odwołaniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, mając na uwadze zabezpieczenie sprawnego wykonania tych badań. Wprowadzenie proponowanych zmian pozwoli na spłaszczenie szczytu liczby badań niezbędnych do wykonania z powodu ich dotychczasowego zawieszenia.

Ponadto projektowane przepisy wydłużają do 180 dni (dotychczas było 90 dni) od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii ważność szkoleń i okresowych sprawdzianów wiedzy maszynistów oraz egzaminów okresowych dla stanowisk związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego. W tych przypadkach intencją proponowanego wydłużenia jest uniknięcie znacznego wzrostu liczby wykonywanych szkoleń, egzaminów oraz wniosków o przedłużenie dokumentów w krótkim okresie po zakończeniu stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Zmiany wprowadzane w ustawie z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego oraz ustawie z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw mają na celu uchylene przepisów dotyczących członków Rady Dialogu Społecznego wprowadzonych do systemu prawnego ustawą z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem,

przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Zgodnie z art. 46 powyższej ustawy, w art. 27 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. o Radzie Dialogu Społecznego i innych instytucjach dialogu społecznego dodano ust. 2a i 2b. Przepis art. 27 ust. 2a tej ustawy umożliwia odwołanie przez Prezesa Rady Ministrów członka Rady Dialogu Społecznego w przypadku:

- 1) utraty zaufania związanej z informacją dotyczącą pracy, współpracy lub pełnienia służby w organach bezpieczeństwa państwa w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2020 r. poz. 306, z późn. zm.);
- 2) sprzeniewierzenia się działaniom Rady doprowadzając do braku możliwości prowadzenia przejrzystego, merytorycznego i regularnego dialogu organizacji pracowników i pracodawców oraz strony rządowej.

Z kolei art. 27 ust. 2b powyższej ustawy wprowadza sankcję z tytułu złożenia niezgodnego z prawdą oświadczenia lustracyjnego, o którym mowa w ustawie z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów, stwierdzonego prawomocnym orzeczeniem sądu, w postaci wygaśnięcia członkostwa w Radzie Dialogu Społecznego.

Art. 85 ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw wskazuje natomiast, że w okresie obowiązywania stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii organem uprawnionym do odwoływania członków Rady Dialogu Społecznego będących przedstawicielami strony pracowników, strony pracodawców i strony rządowej, na wniosek tych organizacji lub bez tego wniosku, jest Prezes Rady Ministrów. Ponadto wyłącza w zakresie odwoływania członków Rady Dialogu Społecznego kompetencję Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

Wejście w życie powyższych zmian jest równoznaczne z przywróceniem stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw.

Projektowana zmiana ustawy z dnia 10 stycznia 2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni wprowadza epizodyczne rozwiązanie polegające na zniesieniu zakazu handlu, o którym mowa w art. 5 tej ustawy, w niedzielę w dniu 6 grudnia

2020 r. w placówkach handlowych. W grudniu 2020 r. są przewidziane dwie niedziele handlowe, przypadające w dniu 13 i 20 grudnia 2020 r. Okres przedświąteczny, zwłaszcza przed Świątami Bożego Narodzenia, jest okresem, w którym liczba klientów dokonujących zakupów jest znaczna. Aby rozłożyć ten proces w czasie, a tym samym zmniejszyć liczbę klientów robiących zakupy w tym samym czasie, zasadne jest wprowadzenie dodatkowej niedzieli handlowej w dniu 6 grudnia 2020 r. Z jednej strony umożliwi to zachowanie ograniczeń sanitarnych w związku z trwającą epidemią, a z drugiej strony będzie miało pozytywny wpływ na przedsiębiorców, przyczyniając się do poprawy ich sytuacji finansowej.

Projektowane regulacje nie wymagają wprowadzenia przepisów przejściowych.

Projektowana regulacja wejdzie w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia z uwagi na konieczność niezwłocznego podjęcia działań związanych z zapobieganiem rozprzestrzenianiu się oraz zwalczaniem zakażenia wywołanego wirusem SARS-CoV-2. Zasady demokratycznego państwa prawnego nie stoją temu na przeszkodzie.

Kwestie regulowane projektowaną ustawą nie są objęte prawem Unii Europejskiej.

Projekt nie wymaga przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia.

Projektowana ustawa przez stworzenie możliwości świadczenia przez pracownika oraz inną osobę zatrudnioną w okresie izolacji w warunkach domowych pracy zdalnej pozytywnie wpłynie na działalność mikro-, małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597), w związku z tym nie podlega notyfikacji.

Podkreślenia wymaga, że nie ma możliwości podjęcia alternatywnych w stosunku do projektowanej regulacji środków umożliwiających osiągnięcie zamierzonego celu.

Zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.) przedmiotowy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem i oceną skutków regulacji został zamieszczony na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji w zakładce Rządowy Proces Legislacyjny.

Nazwa projektu: Projekt ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw. Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące: Ministerstwo Infrastruktury (w zakresie art. 1 pkt 2–6 projektu) Kancelaria Prezesa Rady Ministrów (w pozostałym zakresie) Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu: Andrzej Bittel – Sekretarz Stanu w Ministerstwie Infrastruktury (w zakresie art. 1 pkt 2–6 projektu) Łukasz Schreiber – Minister-Członek Rady Ministrów Sekretarz Rady Ministrów (w pozostałym zakresie) Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu: Tomasz Rurka, Zastępca Dyrektora Departamentu Kolejnictwa, tel. 22 630-19-69, e-mail: tomasz.rurka@mi.gov.pl (w zakresie art. 1 pkt 2–6 projektu)	Data sporządzenia: 24 listopada 2020 r. Źródło: Inicjatywa własna Nr w wykazie prac RM: UD155
--	---

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

1. Brak możliwości wykonywania pracy zdalnej przez pracowników objętych izolacją w warunkach domowych, którzy nie przejawiają symptomów choroby COVID-19 bądź objawy tej choroby mają łagodny przebieg. Liczba zakażeń wirusem SARS-CoV-2 w Rzeczypospolitej Polskiej może skutkować deficytem pracowników w zakładach pracy, a przez to zagrażać utrzymaniu ciągłości ich działania. Zarówno pracodawcy prywatni, jak i podmioty publiczne, mogą stanąć przed zagrożeniem ograniczenia bądź, w najgorszym przypadku – utraty możliwości realizacji swoich zadań.
2. Brak możliwości przeprowadzania zawieszonych dotychczas badań lekarskich i psychologicznych, szkoleń i sprawdzianów wiedzy maszynistów oraz egzaminów okresowych.
3. Przywrócenie poprzednio obowiązujących rozwiązań dotyczących odwoływania członków Rady Dialogu Społecznego.
4. Potencjalne zagrożenie epidemiczne związane z dużą liczbą klientów robiących zakupy w okresie przedświątecznym.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Ad 1. Umożliwienie pracownikom objętym izolacją w warunkach domowych, którzy nie przejawiają symptomów choroby COVID-19 bądź objawy tej choroby mają łagodny przebieg, wykonywania pracy zdalnej. W przypadku pogorszenia stanu zdrowia pracownika w okresie świadczenia przez niego pracy zdalnej podczas izolacji w warunkach domowych, uzyska on prawo do wynagrodzenia chorobowego, o którym mowa w art. 92 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. – Kodeks pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1320), albo do świadczenia pieniężnego z tytułu choroby za pozostały okres przebywania w izolacji w warunkach domowych, w trakcie którego nie świadczy pracy zdalnej.

Ad. 2. Zaproponowane zmiany spowodują, że od dnia wejścia w życie nowelizacji umożliwiające zostanie prowadzenie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o uzyskanie licencji lub świadectwa maszynisty. Ponadto od dnia 1 marca 2021 r. będzie można przeprowadzać badania lekarskie i psychologiczne osób ubiegających się o zachowanie ważności licencji lub świadectwa maszynisty, pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów

pojazdów kolejowych, pracowników zatrudnionych na stanowisku zwrotniczego oraz funkcjonariuszy straży ochrony kolei. Jednocześnie w przypadku, gdy ważność ww. badań lekarskich i psychologicznych upływałaby w okresie od dnia 14 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., ulegnie ona przedłużeniu o rok. Wprowadzenie proponowanych zmian pozwoli na spłaszczenie szczytu liczby badań niezbędnych do wykonania z powodu zawieszenia, dodatkowo do badań zaplanowanych w standardowych terminach, skumulowanego w okresie 90 dni według obecnie obowiązujących przepisów, poprzez rozłożenie analogicznej liczby badań na 365 dni.

Ad 3. Przywrócenie stanu prawnego obowiązującego przed wejściem w życie ustawy z dnia 31 marca 2020 r. o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 568, z późn. zm.) (uchylenie specjalnych rozwiązań dotyczących odwoływania członków Rady Dialogu Społecznego przez Prezesa Rady Ministrów).

Ad 4. Wprowadzenie dodatkowej niedzieli handlowej w dniu 6 grudnia 2020 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na charakter i pilność projektu, odstąpiono od analizy rozwiązań międzynarodowych.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Pracownicy objęci izolacją w warunkach domowych, nieprzejawiający symptomów choroby COVID-19 bądź z łagodnym przebiegiem choroby	127 991 osób – stan na 22 listopada 2020 r. 182 587 osób – stan na 11 listopada 2020 r. 116 647 osób – stan na 22 października 2020 r.	Dane z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (w przypadku danych z 11 i 22 listopada 2020 r. osoby zidentyfikowane w bazie danych ZUS, czyli ubezpieczeni)	Umożliwienie wykonywania pracy zdalnej (w przypadku pogorszenia stanu zdrowia pracownika w okresie świadczenia przez niego pracy zdalnej podczas izolacji w warunkach domowych, uzyska on prawo do wynagrodzenia chorobowego lub do świadczenia pieniężnego z tytułu choroby za pozostały okres przebywania w izolacji w warunkach domowych)
Pracodawcy	Trudne do oszacowania		Możliwość zlecenia pracy zdalnej pracownikom nieprzejawiającym symptomów choroby COVID-19 bądź z łagodnym przebiegiem choroby. Możliwość łagodzenia deficytów pracy.
Maszyniści, pracownicy zatrudnieni na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych, pracownicy zatrudnieni na stanowisku zwrotniczego oraz	Trudne do oszacowania		Umożliwienie przeprowadzania zawieszonych dotychczas badań lekarskich i psychologicznych, szkoleń i sprawdzianów wiedzy

funkcjonariusze straży ochrony kolei.			
Placówki handlowe	Trudne do oszacowania		Możliwość prowadzenia działalności handlowej 6 grudnia 2020 r. Łatwiejsze spełnienie wymogów sanitarnych w związku z mniejszą dzienną liczbą klientów odwiedzających sklepy w okresie przedświątecznym.
Konsumenci	Trudne do oszacowania		Możliwość robienia zakupów 6 grudnia 2020 r. Zmniejszenie ryzyka potencjalnego zarażenia w związku ze zmniejszeniem dziennej liczby odwiedzających sklepy w okresie przedświątecznym.

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt procedowany w trybie odrębnym, zgodnie z rozdziałem 8 Regulaminu pracy Rady Ministrów.
Z uwagi na pilność i charakter projektowanych przepisów kwestie związane z niedzielą handlową w dniu 6 grudnia 2020 r. były tematem obrad Rady Dialogu Społecznego.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0–10)
Dochody ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Wydatki ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Saldo ogółem												
budżet państwa												
JST												
pozostałe jednostki (oddzielnie)												
Źródła finansowania												
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	Wejście w życie projektu ustawy nie spowoduje zwiększenia wydatków lub zmniejszenia dochodów jednostek sektora finansów publicznych w stosunku do wielkości wynikających z obowiązujących przepisów. Wprowadzenie rozwiązania polegającego na umożliwieniu pracownikom objętym izolacją w warunkach domowych, którzy nie przejawiają symptomów choroby COVID-19 bądź objawy tej choroby mają łagodny przebieg, wykonywania pracy zdalnej może spowodować zmniejszenie wydatków FUS z tytułu wypłacanych zasiłków chorobowych.											

		Przyjmując czas trwania izolacji domowej (średnio 10 dni), koszt zasiłków chorobowych (dane ZUS z 22 listopada 2020 r.) wynosi około 116 830 185 zł. W przypadku wprowadzenia możliwości pracy zdalnej w czasie trwania izolacji domowej przewiduje się oszczędności w wysokości około 58 415 092 zł. Regulacja pozytywnie wpłynie na pracodawców z sektora finansów publicznych, potencjalnie łagodząc deficyt pracowników.						
7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe								
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0–10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa							
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw							
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe							
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Projektowana ustawa wpłynie pozytywnie na pracodawców, potencjalnie łagodząc deficyt pracowników. Projektowana ustawa wpłynie pozytywnie na placówki handlowe, potencjalnie zwiększając przychody oraz ułatwiając spełnienie wymogów sanitarnych.						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Projektowana ustawa wpłynie pozytywnie na pracodawców, potencjalnie łagodząc deficyt pracowników. Projektowana ustawa wpłynie pozytywnie na placówki handlowe, potencjalnie zwiększając przychody oraz ułatwiając spełnienie wymogów sanitarnych.						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na pracowników, pozostających na izolacji, bezobjawowych lub z łagodnymi objawami, którzy mają możliwość pracy zdalnej. Projektowana ustawa pozytywnie wpłynie na klientów placówek handlowych, potencjalnie zmniejszając ryzyko zarażenia w związku ze zmniejszeniem dziennej liczby odwiedzających sklepy w okresie przedświątecznym.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
X nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).					☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy			

☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☐ zmniejszenie liczby procedur ☐ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:		☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne:	
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektronizacji.		☐ tak ☐ nie nie dotyczy	
Komentarz: Wejście w życie projektu nie spowoduje zmiany obciążeń regulacyjnych, w tym obowiązków informacyjnych..			
9. Wpływ na rynek pracy			
Wejście w życie projektu ustawy może mieć pozytywny wpływ na rynek pracy, m.in. zmniejszając ryzyko poważnego zakłócenia działalności pracodawców przez deficyt pracowników.			
10. Wpływ na pozostałe obszary			
☐ środowisko naturalne ☐ sytuacja i rozwój regionalny ☐ inne:		☐ demografia ☐ mienie państwowe ☐ informatyzacja ☐ zdrowie	
Omówienie wpływu		Wejście w życie ustawy nie wpłynie na pozostałe obszary.	
11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego			
Ze względu na charakter projektowanych przepisów, zakłada się wejście przepisów z dniem następującym po dniu ogłoszenia.			
12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?			
Ze względu na charakter wprowadzanej regulacji nie jest planowana ewaluacja efektów projektu.			
13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)			
Brak załączników.			

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

MINISTER DO SPRAW UNII EUROPEJSKIEJ

Konrad Szymański

Sygn. KPDPUE.920.1322.2020.TL(3)

dot.: RM-10-101-20 z 24.11.2020 r.

RM-10-101-20 *autopoprawka* z 25.11.2020 r.

Pan Łukasz Schreiber
Minister – Członek Rady Ministrów
Sekretarz Rady Ministrów

Opinia

o zgodności z prawem Unii Europejskiej projektu ustawy o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych oraz niektórych innych ustaw wraz z *autopoprawką*, wyrażona przez ministra właściwego do spraw członkostwa Rzeczypospolitej Polskiej w Unii Europejskiej

Szanowny Panie Ministrze,

w związku z przedłożonym projektem ustawy oraz *autopoprawką* pozwalam sobie wyrazić poniższą opinię.

Projektowany art. 15zzzz ust. 2 ustawy przewiduje, że w przypadku gdy ważność badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o zachowanie ważności licencji maszynisty, osób ubiegających się o zachowanie ważności świadectwa maszynisty oraz pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych upływa w okresie od dnia 14 marca 2020 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., ważność tych badań ulega przedłużeniu do dnia upływu 12 miesięcy od dnia utraty ich ważności (art. 1 pkt 3 projektu).

W związku z projektowanym rozwiązaniem należy zauważyć, że częstotliwość badań maszynistów oraz pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych jest regulowana przepisami *dyrektywy 2007/59/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. w sprawie przyznawania uprawnień maszynistom prowadzącym lokomotywy i pociągi w obrębie systemu kolejowego Wspólnoty*, dalej jako „dyrektywa 2007/59/WE”. Zgodnie z pkt 3.1. załącznika II do dyrektywy 2007/59/WE badania medyczne muszą być przeprowadzane co najmniej co trzy lata do 55. roku życia, a następnie co rok.

Ponadto 25 maja 2020 r. przyjęte zostało *rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady 2020/698 ustanawiające szczególne środki tymczasowe w związku z epidemią COVID-19 dotyczące odnawiania lub przedłużania ważności niektórych certyfikatów i świadectw, licencji i zezwoleń oraz przesunięcia niektórych okresowych kontroli i okresowych szkoleń w niektórych obszarach prawodawstwa dotyczącego transportu*. Zgodnie z art. 11 ust. 2 tego rozporządzenia, terminy przeprowadzenia kontroli okresowych przewidzianych w dyrektywie 2007/59/WE, które w przeciwnym razie zgodnie z jej przepisami upłynęłyby w okresie między 1 marca 2020 r. a 31 sierpnia 2020 r., uznaje się za przedłużone w każdym przypadku o okres 6 miesięcy. Pomimo tego, że przedmiotowe rozporządzenie ma zastosowanie jedynie do przedłużenia terminów badań, które przypadająby w okresie od 1 marca 2020 r. do 31 sierpnia 2020 r., dostarcza ono wskazówek co do czasu, na jaki można przedłużyć ważność badań lekarskich.

Projektowany art. 15zzzy ust. 2 ustawy przewiduje, że ważność badań zostaje przedłużona o 12 miesięcy od dnia utraty ich ważności, przy czym takie przedłużenie może mieć miejsce również w przypadku badań, których konieczność przeprowadzenia może przypadać już po okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii, tj. badań, których ważność upływa do 31 grudnia 2022 r. Przyjęcie takich rozwiązań jest zatem sprzeczne z dyrektywą 2007/59/WE. W związku z powyższym proponuję rozważenie przedłużenia terminu ważności badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o zachowanie ważności licencji maszynisty, osób ubiegających się o zachowanie ważności świadectwa maszynisty oraz pracowników zatrudnionych na stanowiskach bezpośrednio związanych z prowadzeniem i bezpieczeństwem ruchu kolejowego oraz z prowadzeniem określonych rodzajów pojazdów kolejowych na okres analogiczny jak w rozporządzeniu 2020/698 oraz rezygnację z przedłużania o 12 miesięcy badań lekarskich i psychologicznych, których ważność upłynie już po okresie stanu zagrożenia epidemicznego albo stanu epidemii.

Projekt ustawy nie jest sprzeczny prawem Unii Europejskiej, z zastrzeżeniem powyższej uwagi. Autopoprawka nie jest sprzeczna z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem

Konrad Szymański

Minister do Spraw Unii Europejskiej

/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/